

DUIVENSPOORT IN VLAANDEREN

KBDB - Duivenlossing in Châteauroux

Duivensport is een levende erfgoedpraktijk waarbij mensen duiven **houden, verzorgen, trainen en laten deelnemen aan wedvluchten**. De praktijk steunt op een intensieve relatie tussen mens en dier en omvat kennis over verzorging, kweek, training, oriëntatie en welzijn van de duif.

België is de bakermat van de duivensport en kent een lange traditie. De duivensport ontstond in de 19e eeuw en was nauw verbonden met de arbeidersklasse. Werklieden en kleine zelfstandigen hielden postduiven als hobby én als statussymbool. Alleen wie voldoende middelen en vrije tijd had, kon zich veroorloven om duiven te houden. De winnaar van een wedstrijd kreeg aanzien in de gemeenschap en kreeg de reputatie van “topkweker”.

Trainingen en wedvluchten

Vooraleer deel te nemen aan de wedvluchten, worden de duiven **getraind** om hun hok terug te vinden. Een **sterke band** tussen de duivenliefhebber en zijn duiven is een heel belangrijk aspect bij het opleeren van jonge duiven. De duiven dagelijks voederen en vrijlaten aan het hok op vastgestelde tijden is van cruciaal belang om deze band op te bouwen.

Pas dan kan men de duiven trainen voor deelname aan de wedvluchten. Dit gebeurt door de duiven **geleidelijk aan te lossen op steeds verder liggende afstanden**. In een eerste fase is dit slechts op enkele honderden meters van het hok. Dit gaat geleidelijk over naar 5,10 of zelfs 50 km om de magnetische oriëntatie van de duiven te ontwikkelen door hen het landschap te leren herkennen.

Er wordt deelgenomen aan **wedvluchten** waarbij duiven over lange afstanden naar hun hok moeten terugkeren. Het vaststellen van de aankomsttijd gebeurde vroeger handmatig met een **duivenklok of constateur**. Duiven kregen bij het inkorven in het inkorvingslokaal een **rubberen ring** aan hun poot met een uniek nummer. Zodra de duif thuis arriveerde, moest de liefhebber deze ring snel verwijderen en in de verzegelde constateur deponeren. De exacte tijd werd afgedrukt. Dit was het officiële bewijs van de aankomsttijd van de duif. Na de vlucht werden de constateurs in de vereniging verzameld en gecontroleerd. De liefhebber diende dus zo vlug mogelijk met zijn constateur in de vereniging te zijn. Tijden en afstanden werden vergeleken om de snelheid per minuut van elke duif te berekenen. De snelste duif won de wedstrijd en kon mooie geld- of naturaprijzen winnen.

Duivensport vandaag

Vandaag is de duivensport veel moderner geworden. **Elektronische constateersystemen** vervangen de constateurs. Duiven dragen een **chipring** die automatisch hun aankomsttijd op het hok registreert. De duivenliefhebber hoeft dus niet meer op zijn fiets te springen en zich bijna te verongelukken om de aankomsttijd van zijn duiven te laten vaststellen.

De meeste duivenliefhebbers specialiseren zich in één soort vluchten. Deze variëren van **snelheidsvluchten** (100 tot 300 km), over **halve fond vluchten** (300 tot 500 km) tot **grote fond vluchten** (+500 km). In België zijn de bekendste lossingsplaatsen **Quiévrain** en **Momignies**. Het transport en de organisatie van wedstrijden zijn veel professioneler en strikter gereguleerd. Er is nauw contact met **Afdeling Dierenwelzijn, Departement Omgeving Vlaanderen** voor wat het vervoer naar de lossingsplaatsen betreft. Zo wordt bijvoorbeeld het aantal duiven per mand beperkt naargelang de afstand tot de lossingsplaats, het aantal nachten dat de duiven in de mand verblijven (meestal 1 tot

2 nachten) en de weersomstandigheden.

Elke duif waarmee men wenst deel te nemen aan een wedstrijd, dient om zijn poot een **identiteitsring** te dragen. Dit is een geplastificeerde aluminium ring waarop de letters BE + het jaar van geboorte + 7 cijfers zijn gedrukt. De identiteitsringen hebben ieder jaar een andere kleur, voor 2026 is dit **blauw**. De kleuren en afmetingen worden vastgesteld door de internationale duivenliefhebbersbond (FCI). Het logo van FCI is eveneens op de ring gedrukt.

De registratie van de Belgische ringen gebeurt door de **Koninklijke Belgische Duivenliefhebbersbond vzw (KBDB)**, het overkoepelend orgaan voor alle duivenverenigingen in België. Aan de hand van het ringnummer kan men achterhalen uit welke provincie de duif oorspronkelijk komt en kan men de contactgegevens van de eigenaar terugvinden via de website van de KBDB. Reeksen beginnend met het cijfer 1 = Wallonië, 2 = Vlaams-Brabant, 3 = West-Vlaanderen, 4 = Oost-Vlaanderen, 5 = Limburg en 6 = Antwerpen.

Gemeenschap

De duivensport wordt beoefend door een brede gemeenschap, met een grote diversiteit in leeftijd, sociale achtergrond en overtuiging. De duif staat in dit erfgoed centraal. Zolang er goed met de duiven wordt omgegaan, is je persoonlijke achtergrond voor dit erfgoed niet van belang.

De duivensport is diep verankerd in het lokale verenigingsleven. Ze gaat gepaard met sociale rituelen zoals de **inkorving**, het wachten op de aankomst van de eerste duif bij een wedvlucht en de spanning die hiermee gepaard gaat, of de kampioenendagen die in elke vereniging plaatsvinden en waar het hele gezin aan deelneemt. De duivensport heeft een **eigen vaktaal**. Denk aan termen als *de melker*, *de vitessespeler* of *spelen op weduwschap*. Er is een **sterke traditie van kennisoverdracht**, vaak van generatie op generatie. Ouders en grootouders laten hun (klein)kinderen kennis maken met de sport door samen de duiven te verzorgen en te trainen. Verhalen, tradities en geheimen zoals “hoe kweek ik de beste duif” worden mondeling doorgegeven.

Momenteel beoefenen 10.500 liefhebbers de duivensport in Vlaanderen. In heel België zijn dat er 12.870. Duivenliefhebbers moeten lid zijn van de **KBDB** en moeten aangesloten zijn bij een vereniging in hun provincie om deel te kunnen nemen aan de wedstrijden. **Lokale verenigingen** vormen ontmoetingsplaatsen waar kennis, ervaring en waarden worden gedeeld. Zowat elke vereniging organiseert een prijsuitreiking, etentje of clubfeest waar de leden, samen met hun familie, kunnen genieten.

Dynamische erfgoedpraktijk

De duivensport blijft een **dynamische praktijk** die zich aanpast aan maatschappelijke en technologische evoluties, terwijl ze tegelijk inzet op zorg voor het dier, gemeenschapsvorming en intergenerationele overdracht. De duivensport zorgt ook voor contacten tussen verschillende landen en continenten. Duivenbeurzen in binnen- en buitenland worden bezocht door liefhebbers uit heel Europa en zelfs uit andere werelddelen.

In een samenleving die snel verandert, blijft de duivensport waardevol als een levende praktijk die verbinding legt tussen mens, dier en gemeenschap.

INZENDER

Koninklijke Belgische Duivenliefhebbersbond
KBDB vzw
www.kbdb.be

LOCATIE

Vlaanderen

THEMA

Sport en spel

TREFWOORD

#dier